

Bijlage

Betreft: Reactie op toetsingsadvies commissie m.e.r. planMER bestemmingsplan
buitengebied Bunschoten

Datum: 07 februari 2017

Op 17 januari 2017 heeft de Commissie m.e.r. haar toetsingsadvies uitgebracht over het planMER behorende bij het Bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Bunschoten (projectnummer: 3162). Het integrale toetsingsadvies is als separate bijlage opgenomen.

In deze notitie wordt beknopt ingegaan op de wijze waarop de gemeente met het toetsingsadvies is omgegaan door eerst de opmerkingen van de Commissie te vermelden en vervolgens een gemeentelijke reactie weer te geven. De nummers van onderstaande paragrafen corresponderen met de paragrafen in het toetsingsadvies. Daarbij is de reactie beperkt tot de gesignaleerde tekortkomingen in hoofdstuk 2 van het toetsingsadvies.

2.1. Weidevogelgebied

In het MER is aangegeven dat het buitengebied deel uitmaakt van de regio Eemland, dat dankzij zijn natte ontstaansgeschiedenis een belangrijk leefgebied voor weidevogels is. Hierbij wordt vermeld dat de verdere ontwikkeling van het weidevogelkerngebied een belangrijke ambitie van de provincie Utrecht is. De Commissie heeft begrepen dat deze ambitie ook door de gemeente wordt onderschreven.

Die ambitie brengt aanzienlijke uitdagingen met zich mee, want de weidevogels nemen zowel landelijk als provinciaal snel af, afhankelijk van de soort met 2 - 5% per jaar. De bijzondere waarde van het gebied zou volgens de Commissie aanleiding moeten zijn om in het MER extra aandacht te besteden aan de gevolgen van het plan voor de ambities om de weidevogelstand te behouden en mogelijk te verbeteren. Met name de openheid van het gebied, de kleinschalige verkaveling binnen het weidegebied en een hoge grondwaterstand zijn de sleutelfactoren die (naast maaibeheer) de kwaliteit van het weidevogelgebied bepalen.

Uit het MER blijkt volgens de Commissie niet dat aan de bescherming en verbetering van deze waarden expliciet aandacht is besteed. Tijdens het bezoek dat de Commissie in het kader van dit advies aan de gemeente heeft gebracht is namens de gemeente toegelicht dat de bescherming van het weidevogelgebied een aspect is dat wordt meegenomen bij de toetsing van bouwplannen aan het bestemmingsplan. Nadien heeft de gemeente een nadere onderbouwing van dit standpunt toegezonden.

De toelichting door de gemeente en de provinciale beleidsstukken waarnaar wordt verwezen geven nuttige informatie, maar laten onverlet dat het MER niet ingaat op maatregelen die beschikbaar zijn teneinde achteruitgang van het weidevogelgebied tegen te gaan. Gelet op de grote waarde van het gebied en de ongunstige situatie waarin de weidevogels zich bevinden acht de Commissie het van groot belang dat in het MER alsnog wordt aangegeven hoe aantasting van de kwaliteit van het gebied kan worden voorkomen. Op die manier kan worden onderbouwd dat het bestemmingsplan niet leidt tot aantasting van het weidevogelgebied.

Met betrekking tot de grondwaterstand merkt de Commissie nog op dat het buitengebied voornamelijk bestaat uit veenweidegebied. Verlaging van de grondwaterstand leidt tot voor weidevogels zeer ongunstige verdroging en tot verder inklinken van de bodem. In het MER is aangegeven dat alleen in een zone grenzend aan het Natura 2000-gebied Arkemheen wordt gestuurd op behoud van een hoge

grondwaterstand. Er is niet aangegeven waarom hier niet in de rest van het buitengebied op wordt gestuurd .

De Commissie vindt het essentieel voor het besluit dat in een aanvulling op het MER alsnog expliciet aandacht wordt besteed aan beschikbare maatregelen ter voorkoming van aantasting van de waarden van het weidevogelgebied en het tegengaan van inklinken van de bodem. Daarbij denkt de Commissie bijvoorbeeld aan:

- a) het handhaven van de omvang en openheid van het gebied;
- b) een hoge grondwaterstand in het hele gebied;
- c) het voorkomen dat sloten worden gedempt.

Reactie

Conform advies van de commissie wordt het MER op het onderdeel van de weidevogels aangevuld. Onder het kopje 'Natuur buiten het NNN' in paragraaf 4.2.1 is de waarde als weidevogelgebied als goed beschreven.

In paragraaf 4.2.4 wordt onder het kopje 'ingrepen in de hydrologie' toegevoegd dat grondbewerkingen ook kunnen leiden tot minder natte omstandigheden in het weidevogelkerngebied ten westen van de Zevenhuizerstraat. Aangezien weidevogels gebaat zijn bij natte omstandigheden is een verlaging van de grondwaterstand niet wenselijk. Dit kan leiden tot een licht negatief effect.

In tabel 8 wordt onder de Milieueffecten op natuurgebieden buiten de NNN, onder hydrologie het effect 0 gewijzigd in 0/- (licht negatief). Vanzelfsprekend wordt dit in hoofdstuk 7 dan ook aangepast.

In 4.2.6 van het MER wordt een kopje 'hydrologie en weidevogels' toegevoegd:

Om negatieve effecten voor de weidevogels in het weidevogelkerngebied te voorkomen, kan een vergunningenplicht worden opgenomen voor:

- de aanleg van opgaande beplantingen in het gebied;
- de aanleg en het dempen van watergangen;
- diepploegen en het definitief omzetten van grasland in bouwland.

Om negatieve effecten te voorkomen zou het graven van sloten en het aanleggen van nieuwe drainage verboden moeten worden.

Onder het kopje 'toename van de verstoringszone' wordt de laatste alinea gewijzigd in:

De milieueffecten vanwege de toename van de verstoringszone zijn als licht negatief beoordeeld. Geadviseerd wordt om in de wijzigingsbevoegdheid voor het vergroten van agrarische bouwvlakken de voorwaarde op te nemen dat de vergroting niet mag leiden tot een aantasting van de waarde van het gebied voor weidevogels.

In de toelichting van het bestemmingsplan worden deze maatregelen vervolgens afgewogen. In paragraaf 4.1 wordt daarvoor een kopje 'Consequenties planMER voor weidevogels' toegevoegd:

Uit het planMER blijkt dat grondbewerkingen invloed kunnen hebben op de kwaliteiten van het gebied als weidevogelgebied. Daarvoor zijn maatregelen voorgesteld om negatieve effecten te voorkomen.

Daarover wordt het volgende opgemerkt: voor het aanleg en dempen van watergangen geldt op grond van het vergunningenstelsel (artikel 35) al een vergunningplicht in het gehele agrarische gebied. Daarbij kan het belang van de waarde van het gebied voor de weidevogels worden afgewogen. Ook voor het het bebossen of anderszins beplanten met houtopstanden, diepploegen en het definitief omzetten van grasland naar bouwland is dat het geval.

Het volledig verbieden van deze werkzaamheden met het oog op de bescherming van de waarde als weidevogelgebied wordt niet wenselijk geacht. Er dient sprake te blijven van een afweging van de belang als weidevogelgebied versus de belangen van de agrariërs.

De aanbeveling om het graven van sloten en het aanleggen van nieuwe drainage te verbieden is overgenomen en verwerkt in het bestemmingsplan.

Tevens is de aanbeveling om een voorwaarde toe te voegen in de wijzigingsbevoegdheid voor het vergroten van bouwvlakken overgenomen.

Met betrekking tot het inklinken van de bodem wordt opgemerkt dat het bestemmingsplan hiervoor al een afdoende regeling is opgenomen. In artikel 3.1, onder c. is het behoud van de voor oxidatie gevoelige veenbodem als doeleind benoemd. En daaraan gekoppeld is een vergunningplicht in artikel 25.1 voor werkzaamheden binnen de bestemming Agrarisch met waarden die invloed kunnen hebben op de bodemdaling, zoals scheuren en diepplougen (zie in de lijst met werkzaamheden onder m.).

2.2 Stikstofdepositie

In het MER wordt ingegaan op de ligging van het buitengebied ten opzichte van voor verzuring gevoelige natuurgebieden, waarvan er enkele (Arkemheen, Eemmeer & Gooimeer Zuidoever) direct grenzen aan het plangebied. In de Passende beoordeling, die onderdeel uitmaakt van het MER, is aangegeven dat met name voor Natura 2000-gebied Veluwe geen ontwikkelingsruimte meer beschikbaar is. Er wordt dan ook terecht geconcludeerd dat het plan in deze vorm niet uitvoerbaar is. Om hieraan tegemoet te komen wordt voorgesteld in het plan regels op te nemen die de ammoniakemissie van de bedrijven beperken (paragraaf 6.5 van het MER). In het MER ontbreekt echter een onderbouwing van de uitvoerbaarheid van deze maatregel. Het plan kent een wijzigingsbevoegdheid voor uitbreiding van het bouwvlak voor grondgebonden agrarische bedrijven onder voorwaarden tot 1,5 ha en onder nadere voorwaarden tot 2,5 ha. Daarnaast staat het plan onder voorwaarden een toename van het bouwvlak met twee maal 30% toe bij intensieve veehouderijen. Niet is aangegeven welke maatregelen kunnen worden getroffen zodat gebruik kan worden gemaakt van deze uitbreidingsmogelijkheid, in het bijzonder de mogelijkheid van uitbreiding van het bouwvlak tot 2,5 ha, zonder dat dit leidt tot toename van de ammoniakemissie. Evenmin is aangegeven hoe hierop kan worden gestuurd.

De Commissie vindt het essentieel voor het besluit dat in het MER wordt onderbouwd dat de gewenste uitbreidingsmogelijkheden voor veehouderijbedrijven (in het bijzonder uitbreiding van het bouwvlak tot 2,5 ha) in combinatie met de in de planregels opgenomen beperking van de ammoniakemissie leiden tot een uitvoerbaar en handhaafbaar plan.

Reactie

De commissie stelt dat de uitvoerbaarheid van grotere bouwvlakken dan 1,5 ha. niet is aangetoond. Dat is ten dele waar. Bijlage 6 in het planMER laat zien dat er in een beperkt aantal gevallen nog forse uitbreidingsmogelijkheden zijn in geval van interne saldering. Daarmee is de uitvoerbaarheid van de wijzigingsbevoegdheid wel degelijk aangetoond, zij het in slechts enkele gevallen. Bovendien gelden voor een vergroting van het bouwvlak boven de 1,5 ha. hele strikte eisen, zoals een verbetering van het dierwelzijn en een verbetering van de volksgezondheid. Daarmee is volstrekt duidelijk dat deze wijzigingsbevoegdheid slechts in bijzondere gevallen aan de orde kan zijn, vooral bij innovatieve vormen van agrarische bedrijvigheid.

Daarnaast wordt de wijzigingsbevoegdheid voor het vergroten van intensieve veehouderijen aangepast, zodat alleen een uitbreiding tot 1,5 ha is toegestaan.

Een uitbreiding tot 2,5 ha is daardoor alleen nog bij grondgebonden agrarische bedrijven toegestaan door middel van art. 3.6.1. Gelet op het bovenstaande is voldoende aangetoond dat deze wijzigingsbevoegdheid uitvoerbaar is. Wel wordt voorgesteld om deze wijzigingsbevoegdheid op te knippen in twee delen zodat het verschil tussen de voorwaarden voor vergroting tot 1,5 ha. versus 2,5 ha. inzichtelijker wordt.

3.1 Geurhinder

In paragraaf 4.4 van het MER is kwalitatief ingegaan op de gevolgen van het voorgenomen plan voor de geurbelasting in de omgeving van de veehouderijen. Hieruit blijkt dat bij de realisatie van het voornemen de geurbelasting op enkele geurgevoelige objecten in het buitengebied zal toenemen. Uit het MER blijkt niet duidelijk in hoeverre deze toename van de geur-belasting beperkend zal zijn voor de uitbreidingsmogelijkheden van de veehouderijen. Dit speelt niet alleen bij de intensieve veehouderijen, maar ook bij de rundveehouderijen, waarvoor vaste afstanden tot geurgevoelige objecten gelden. In het MER is hierbij uitgegaan van een vaste afstand van 50 meter voor alle geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom. In de gevallen waar sprake is van lintbebouwing kan echter ook sprake zijn van een aaneengesloten bebouwing die in het kader van de geurregelgeving als “bebouwde kom” dient te worden beoordeeld. Daarvoor geldt een minimum afstand van 100 meter. In het MER wordt het aantal geurgehinderde objecten waarschijnlijk onderschat.

De Commissie beveelt aan om voorafgaand aan de besluitvorming over het plan duidelijk te maken wat de gevolgen van de uitbreidingsmogelijkheden in het plan zijn voor het aantal geurgehinderde objecten.

Reactie

Deze aanbeveling wordt voor kennisgeving aangenomen. Een eventuele aanpassing van het planMER zou in dit specifieke geval niet tot andere conclusies leiden.